
 Előfizetési ár:
 Egy évre 12 kor
 Fél évre 6 kor
 Negyed évre 3 kor
 Egyes szám 30 f.

HONTI LAPOK

 Nyiltér sora 50 fill
 Hivatalos
 és magánhirdetések
 árszabás szerint.
 Több szöri hirdetés-
 nél árendmény

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 I P O L Y S Á G O N .

Felölös szerkesztő:
 H A L Á S Z F E R E N C .

Megjelen
 szombaton reggel.

A HÁBORÚ FORDULATA.

Ötödik esztendeje, hogy a világ minden népei fokozottan, mondhatni negyvenfokos lázzal történelmet csinálnak s az utolsó szolga ember meggörbödött alakja körül is a történelem levegője reszket.

De ennek a történelmiségnek a megérzésében, a tudatossá erősödésében talán 1914 augusztusa óta nem voltunk olyan érzékenyek, lázasak, mint most, az utóbbi napok eseményeinek páratlan villamos feszültségében.

Négy esztendőnek minden borzalma és nagysága, förtelme és fensége, kinja és reménye után ma olyan közel érezzük megint a történelmet, az eljövendő Európának és ebben az eljövendő Magyarországnak évszázadokra szóló elindulását. Anyira átérzzük és átremegjük minden lépésnek hosszu, talán örök időkre való fontosságát, olyan melegen tüzel arcunkba a Sors lehelle, mint a világ-háboru alatt tán soha még.

És éppen azért soha ilyen mélyen át nem éreztük mindnyájunk felelősségét, soha az elmúlt és még inkább az elkövetkező nemzedékek szemét ilyen könnyörtelenül magunkon nem tudtuk és soha még a jobbik eszünkre, az agyunk és az idegzetünk készletére ekkora szükség nem volt.

Az a szélvész, amely dél felől hirtelen ránkzudult, váratlan volt és ha tájékozatlanságunkban jobban megzálalta gondolataink menetét, abban semmi csodálatos nincs. A tájékozatlanságnak, az ideges ziláltságnak ez a rövid periódusa szerencsére elmúlt és ma már a hivatalos információk bőségesen eligazítanak, a magunk megnyugtására és tájékozódására ma már minden eszközünk megvan.

Azok az események, amelyek, a bolgár fronton és a bolgár fővárosban lejátszódtak, ha nem állnak is előttünk minden részletükkel, egyet nyilvánvalóvá tesznek: a monarchia viselkedésének ahhoz kell igazodnia, hogy e pillanatban Bulgária a központi hatalmak szövetségén kívülállónak tekinthető. Azok az intézkedések pedig, amelyeket hadvezetőségünk a balkáni fronton foganatosított, nyilvánvalóvá teszik, hogy a központi hatalmak elég katonai erővel rendelkeznek az új helyzet követelményeinek teljesítésére és a bolgár fordulat után is rendületlenül állják önvédelmi kötelességüket.

És mert ez a mai helyzet fokozottan érinti Magyarországot sorsát, mert a háborút a monarchia birtokállományáért és ezzel Magyarországot területi

sértetlenségeért folytatjuk, kényszerből, az ántánt örületes és konok hadicéljainak ránkparancsolt kényszeréből, a mi magyar szívünknek és elménknek jobban a helyén kell lennie, mint valaha.

Szörnyű lenne, ha a magyarság ebben a pillanatokban feledkezne meg arról, hogy a történelem e harangzúgásos idején a személyi, érzelmi elvakultságnak, a viszálykeverés hitvány kis szempontjainak el kell tűnniök, hogy a magyar egységnek, erőnek és résenállásnak meg nem szabad fogyatkoznia, meg nem szabad lanyhulnia.

Azt a kezet, amely a portánkat védelmezi, meg nem szabad bénítani, azt a lelkesedést és szent hitet, amely Szent István koronája előtt áll őrt, meg nem szabad eloltani, mert Magyarország léte van a játszmán. Már pedig senki politikája, ambíciója, tehetsége, ereje és diplomáciája nem irányulhat másra, mint amire drága fiaink, véreink fegyvere: arra, hogy sértetlen Magyarországot adjunk át az elkövetkező nemzedékeknek.

Szterényi az áruzsora ellen.

Szterényi József báró külön rendeletben valamennyi kereskedelmi és ipari érdekképviseletet felszólított, *legyenek segítségére az áruzsora elleni küzdelemben* és zárják ki kebelükből azokat az elemeket, melyek az ipar és kereskedelem jó hírnevét veszélyeztetik. A nagyfotosságu rendelet — többi közt ezeket mondja:

A fogyasztás védelme ma egyik legfontosabb állami feladattá vált, mert ha nem vetünk ennek a *borzasztó áruzsorának* gátat, akkor gazdaságilag megsemmisül és nemzedékekre kihatólag roskad össze első sorban középosztályunk, a *fix javadalmasu tisztviselő osztály* és munkabérek szükségyszerű emelkedése folytán megbénítatik egész termelésünk. Erős elhatározásom, hogy minden rendelkezésemre álló törvényes eszközöket kimeríték a *fojtalan haszonszerzés ezen kinövéssei ellen* és ha a rendelkezésre álló törvényes eszközök nem lennének erre elegendők, *messzebbmenő felhatalmazást fogok a törvényhozástól kérni.*

Mert az végre még sem lehet indokolt, hogy például egy méter rendes ruhaszövet 300 koronába, egy egyszerű férfiöltöny 1500—2000 koronába, egy női ruha 2000—3000 koronába, egy doboz gyufa 20—25 fillérbe kerüljön. Ugyanígy van a legszükségesebb élelmiszerekkel, amelyek árai ma már oly

szédületesen magasak, hogy a *vagyontalan lakosság legszükségesebb élelmezése komolyan veszélyeztetve van.*

Ezért egyidejűleg utasítottam a központi árvizsgáló bizottságot és a törvényhatósági árvizsgáló bizottságokat a legszélesebbkörű tevékenységre ebben az irányban, a végrehajtásra illetékes hatóságokat pedig a *legszigorubb eljárásra mindenkivel szemben, aki a háborus helyzettel való visszaélés révén a drágaság fokozásához hozzájárul* és magának ily módon indokolatlan hasznot akar biztosítani.

Ami intézkedés hatósági uton ez irányban tehető, meg fog tehát történni. Csakhogy ez nem elég. *Magának a tisztességes iparnak és kereskedelemnek kell közreműködnie a bűnös üzelmek megszüntetésében és megtorlásában.* Szükségesnek tartom tehát felhívni az egyesületet, hogy vegye sürgős tárgyalás alá ezt az ügyet és a hasonló szervezetekkel egyetértve, keressen módot arra, hogy miképpen vehet részt maga az érdekeltség az árdrágítás megszüntetésének munkájában. Az érdekeltségnek e súlyos időkben a helyzet magaslatán kell állnia. Ezt pedig csak úgy fogja elérni, ha maga létesít saját körében szervezetet, melynek segítségével kizárja kebeléből azokat az elemeket, melyek bűnös eljárásukkal a hazai ipar és kereskedelem jó hírnevét veszélyeztetik.

Számitok e részben az egyesület támogatására és elvárom mielőbb erre vonatkozó javaslatait.

A VÁRMEGYE SZÍVE.

A Hontmegyei Hadigondozó Alaphoz legújabbban a következő községek jelentették be hozzájárulásukat:

122. Bozók	2500 kor.
124. Csákóc	1500 "
124. Alsólegénd	500 "
125. Kecskévarbók	750 "
126. Bozókalsók	500 "
127. Unyad	1000 "

összesen; 6750 kor.

Tehát eddigelé 127 község 263200 kor. hozzájárulást szavazott meg.

Magánosok részéről legújabbban a következő adományok folytak be:

özv. Hoffer Mártonné Kistompa	1000 kor.
Braun Lajos Ipolyság	20 "
Drégelypalánki ifjuság táncengedélyért	100 "
Ipolyhidvégi ifjuság táncengedélyért	100 "
A vármegye alispánja hazafias képek eladásából átutalt	138 ,80
és a Klein Jenő által fel nem vett 1	"
Nándory Pál főbíróhoz befolyt táncengedélyek díjjai	1291 ,60
Nándory Pál a járás területén gyűjtött	2045 ,50

összesen; 5327 k 90 f.

Nándory Pál főbíró gyűjtő ivén a következők adakoztak:

Cziglan János 200 k, Demihér Gyula 200 k, Hruskovicz János 10 k, Szekán

Samu 10 k, Gracza János 10 k, Izrael Dániel 3 k, Zabászki János 10 k, Ott Gusztáv dr. 20 k, Demihér Vilmosné 6 k, Plavet Gusztáv 10 k, ifj. Bokor Mihály 5 k, Zambój Samu 5 k, Plavay János 6 k, Králik Dánielné 5 k, Polónyi János 2 k, Szlenta Samu 20 k, Kozár Samu 5 k, Rözenberger 3 k, Keviczki Vilmos 100 k, Zambój Frigyes 5 k, Zambój Jánosné 50 f, Szabó Mihály 10 k, Cibulka Mihály 3 k, Melis János 10 k, Dankó Endre 5 k, öz. Kevicky Adolfné 5 k, Polónyi Jánosné 5 k, Orlik Gyula 4 k, Siba János 10 k, Zambój János 6 k, Záhorszki Samu 2 k, Hruskovic István 2 k, Orlik Kálmán 5 k, Veinciller Lajos 1 k, Pilich Gizella 3 k, Demther Vilmos 2 k, Veiciller Ferenc 5 k, Cibulya 5 k, Frecska Sámuel 6 k, Olvashatatlan aláírás 5 k, Kurjacsa Samu 2 k, Keviczky Samu 10 k, Kertész Sándor 100 k, Kovács Dani 50 k, Szeleny János 20 k, ifj. Pitka Mihály 50 k, Krupa Dániel 20 k, Plachi János 40 k, Brnák Samu 10 k, ifj. Prandorfy Dániel 50 k, Libutka Pál 20 k, Vozárik Dániel 20 k, Adami Imre 20 k, Hrabovszki Mihály 20 k, Kiskovszky Mihály 20 k, Novák Samu 20 k, Gonda János 30 k, Pityka Pál 30 k, Melyis János 20 k, Kovács János 20 k, Dodok Pál 10 k, Keviczky István 100 k, Gebries Dániel 50 k, Adami János 5 k, Prandorfi Dániel 20 k, Weisz József 100 k, Szahulcsik Vendel 290 k, Pir Pál 20 k, Kovács Pál 20 k, Jakubcsáti Pál 50 k, Lachki Márton 20 k, Novák Samu 20 k.

A bizottság ez uton köszönetét fejezi ki Nándory Pál főszolgabíró urnak hazafias ügybuzgalmáért.

A *Honti Lapok* szeptember hó 28-iki számában kimutatott összeg 465277 kor. 23 f. Községek mai bejelentése 6750 „ Magánosok legújabb adománya 5327 „ 90 f. Így tehát az alap mai állománya készpénzben, követelésekben a községek hozzájárulásával: 477.355 korona 13 fillér.

Hederváry Lajos
arvaszéki elnök
a Népiroda igazgatója

A hétről.

október 4

Baross Miklós.

Bellusi Baross Miklós deméni földbirtokos 86 éves korában legutóbbi tartózkodási helyén Vácra meghalt.

Itthon az ő kortársai csak azok közé az emberek közé sorozták, akikről azt mondják, hogy „nem sok vizet zavarnak”. Pedig ifjú korában nagyon érdekes és változatos, sőt legendás élményekben gazdag pályafutása volt.

Alig 16 éves korában 1848-ban nagybátyja Bakonyi báró ezredes ezredébe vétette föl magát hadapródnak. Rövid időre kitört a szabadságharc, s ekkor nem követte nagybátyját, ki a küzdelem elől borfői birtokára húzódott vissza, hanem hazaszökött ezredétől s lángoló hazafisága nemes sugallatát követve beállt a haza oltalmazói táborába, s mint hadnagy számos veres ütközetben vett részt.

A világsi fegyverletétel után mint volt császári katonát elfogták, a hadbírótság lefokozta s mint közembert 3 évre besorozta. Nehéz szolgálata letelte után hazajött Deméndre gazdálkodni.

De itt se volt sokáig nyugta. Dél felől Olaszországból a szabadság szózata Deméndre is eljutott, s a lelkes ifju nem sokáig habozott, hanem beállt Garibaldi legiojába, melytől oly sokan hazánk felszabadulását is remélték. A legió nemsokára feloszlott, s Baross Miklós csalódottan tért vissza az ősi birtokába. Szorgalmas, tanulékony gazda lett a hős szabadságharcosból,

öröklött ősi birtokát szorgalmával, takarékoságával gyarapította.

Zárkózott, zajtalan egyénisége került a közszerep és szócátás tülekedésit. Politikai elveire nézve azonban mindig 48-as volt, de nem az a 48-as, aki csak magára mazelja a nemzeti színt, de az elvek nem a szíveben vannak, hanem csak a nagy tudóben nyilvánulnak. Évek múltán az ideális lelkű férfit az országos politikai torzalkodások elkedvetlenítették és kiabrandították. Testileg, szellemileg kifáradtan 1898-ban a gazdaság gondjait átadta vejenek Toldy Zsigmondnak, s magába vonultan Budapesten, majd utóbb Vácra töltötte napjait, hol most bibliai életkorban érte el a hatát. Leánya *Bellusi Baross Agnes* férjzett Halász Gyuláné és két viruló szépségű unokája *Toldy Sárika* és *Inéz* öltöttek érette mélységes gyászti.

Vármegyénk törvényhatóságának virilis alapon volt tagja, s tagja volt a Történelmi Társulatnak és több tudományos egyesületnek, s a Hontvármegyei Gazdasági Egyesület egyik alapító tagját vesztette el benne. Ugy tudjuk, hogy az utolsó élő hontvármegyei 48-49-es honvédtiszt volt Baross Miklós, dicső és legendás idők eme örök nyugalomra tért tanuja

— A közigazgatási bizottság ülése.

Somssich Tihámér gróf főispán vármegyénk közigazgatási bizottságának e havi ülését — minthogy e hó 6-ika vasárnapra esik — e hó 7-ik napjának d. e. 10 órájára tűzte ki.

— **Evangelikus istentisztelet.** E hó 6-án vasárnapon délután 4 órakor az ipolysági evangelikus templomban Dedinszky Aladár evangelikus lelkész istentiszteletet tart.

— **A huszonhatosok új babérja.** József kir. herceg, vezérezredes hadsereg-csoport parancsnok, azon alkalomból, hogy házi ezredünk, az esztergomi cs. és kir. 26-ik gyalogezred hős katonái egy angol támadást visszavertek, e hó 11-ikéről keltezett, következő napiparancsában dicsőítte meg az ezredet:

Szívüöl üdvözlöm a vitéz 26-osokat, kiknek a tegnapi siker kivívásában döntő részük volt. Legmélyebb köszönetemet és szerencsekívánataimat fejezem ki nekik Isten kísérvé őket további harcaikban.

— **A magyar Nagypéntek.** Városunk közönsége eddigi hagyományaihoz híven, az idén is bizonyára mélységes kegyelettel fog áldozni az aradi vértanúk dicső emlékének. Minthogy e hó 6-ika vasárnapra esik, Schreiber Aladár apát esperes-plebános e hó 7-én hétfőn reggel 8 órakor gyászistentiszteletet tart, melyen szokott módon a hatóságok és az iskolák növendékei is részt fognak venni.

— **Az evang. felügyelő választás.** Lapunk annak idején részletesen ismertette a dunáninneni kerületi felügyelőválasztást, melynél *Ivanka István* esperességi felügyelő, a magyarság népszerű jelöltje csak néhány szavazattal maradt kisebbségben a megválasztott *Kéler Zoltán* dr.-ral szemben, kinek néhány szónyi többséget éppen a szabálytalanul öt nyelven leadott szavazatok képezték. Iván István hívei megfölebbezték a választást az egyházkerülethez, mely inkább opportunus szempontokból a választást jóváhagyta. Így került újabb felebbezes folytán az ügy az egyetemes gyűlés elé, mely heves vita után két szótöbbséggel helybenhagyta a választást. E hét szótöbbség furcsa keletkezését *Szimonidesz Lajos* jeles szaklapja, az *Evangelikus Lap* következő sorokban leplezi le:

„A dunáninneni kerületi felügyelőválasztás ügye tárgyalásánál az egyetemes gyűlésen a szavazás szabálytalan volt. A szabálytalan szavazás folytán két szótöbbséggel megerősített a választás eredménye. Most egy a dolgokat hideg objektivitással szemlélő előkelő egyházi állású férfiú hozzánk intézett levelében arra hívja fel figyelmünket, hogy nemcsak a szavazásnál követelt eljárás volt

szabálytalan, hanem a szavazatok összeszámlálása is hibás volt. Baltik Frigyes püspök szavazata ugyanis érvénytelen, mert elnök volt és saját ügyében szavazott. Mágócsy Dietz Sándor dr. „nem” szavazatát „igennek” vették, tehát tulajdonképpen szavazat érvénytelenség esete forog fenn s így Sztranyavszky Sándor óvása feltétlenül helyén való volt. — Ez a felszólalás is csak azt igazolja, hogy a szavazás szabálytalansága következtében a dunáninneni kerületi felügyelőválasztásnak feltétlenül egyházi törvényszék elé kell kerülnie, illetve a „győztes” jelöltnék meg kell hoznia azt az áldozatot, hogy újabb és törvényesebb formák közt lefolytatandó választásnak vesse alá magát.”

— **A Vöröskereszt Egyesületnek.** A Vöröskereszt Egyesület pénztára az ujjban beérkezett következő adományokat mutatja ki:

A Közélemezési Hivatal gyűjtő perzselye 400 K.
Hévmagyarád k. bírása táncmulatságért 50 K.
Bujna Márton ev. lelk. gyűjtése Bakabánya 44 K.

— **A spanyol járvány Selmecebányán.** Selmecebányára is eljutott az a félelmetes spanyolbetegség, a város területén egyre nagyobb méreteket ölt s más betegségekkel annyira komplikálódik, hogy Horvath Kálmán kir. tanácsos, polgármester a tiszti főorvos javaslatára október hó 6-áig bezárólag a város valamennyi tanintézetét bezáratta.

— **Eljegyzés.** *Glück Mór* állatorvos eljegyezte *Weisz Ellát*, *Weisz Antal* hontvármegyei ortodox főrabbi leányát Ipolyságon.

— **Balassagyarmat várossá lesz.** Balassagyarmat Nógrád vármegye székhelye, Ipolyság trespédő és csökönnyös maradisága mellett irigylendő fürgeséggel halad a fejlődés útján. A nagyközönség képviselőtestülete egyhangulag elfogadta a rendezett tanácsú várossá való átalakulásra vonatkozó szabályrendeletet és azt felterjesztette a törvényhatósági bizottság elé. Az új tisztviselői kart már újévkor országos pályázat útján fogják összeállítani.

— **Hadiárvaik ösztöndíjpályázata.** A beszercebányai kereskedelmi és iparkamara I. Ferenc József ösztöndíjalapja kamataiból az 1918-1919. tanévre 5, egyenkint 300 K-ás tanulmányi ösztöndíjra pályázatot hirdet. Az ösztöndíjra hős halált halt vagy munkaképtelen, rokkantakká vált, a kamarai kerületben illetőséggel bíró iparosok, kereskedők, parti vagy kereskedelmi, magántisztviselők és munkások oly fiú- és leánygyermekéi pályázhatnak, akik ipari vagy kereskedelmi szakiskolát vagy szaktanfolyamot látogatnak. A kérvényekhez mellékelni kell: 1. Illetőségi, vagyoni és az utolsó tanulmányi bizonyítványokat 2. Igazolását a hős halálának, illetőleg a rokkantságnak 3. Igazolását annak, hogy folyamodó mily segítséget vagy ösztöndíja élvez már. A kérvényeket október hó 10-ig az iskola igazgatósága útján kell beterjeszteni.

— **A cukor árát újból emelték.** A kormány rendeletet bocsátott ki a fogyasztási cukor legmagasabb árának újabb megállapításáról. Ezzel a rendelettel a cukornak eddigi 100 kilogrammonként 212 koronában megállapított gyári alapára 78 koronával, azaz 290 koronára fog felemeltetni. Azért kellett emelni a cukor árát, mert az 1918. évi termései répa ára 730 koronával emeltetett fel és ez métermázsánként 14 koronát tesz ki. Ezenkívül figyelembe kellett venni az 1918. évi január 1-én és 1918. év szeptember 1-én életbelépett két rendbeli fuvardíjemetést is, a melyek a most emelt cukorárban ugyancsak nem találunk fedezetet. A kormányrendeletben azonban a kormány fentartotta magának azt a jogot, hogy a fentemlített áremelés felett rendelkezessen, még pedig azal a cézzal, hogy a most megállapított 78 koronás többletből a törvényhozástól annak idején kikérendő felhatalmazás alapján métermázsánként 23 koronát az államkincstár részére biztosítson. A cukor detajára az eddigi kilogrammonként 2.40 korona helyett körülbelül 3.50 korona lesz. A vámkiüföldi kivitehe engedélyezett cukor értékesítésénél a belföldi, adó nélkül értendő árral szemben elérendő többletek felett a pénzügyminiszter rendelkezik. A rendelet október 1-én lépett életbe.

— **Halálozás.** *Padl János* református lelkész, egyházmegyei tanácsbíró, vármegyénk törvényhatósági bizottságának és az Aranyosmaróti Takarékpénztár felügyelő bizottságának tagja 56 éves korában Garamszőlőn meghalt Özvegye Szekeres Gizella és Kata leánya gyászolja.

— **A posta téli órarendje.** Steklovits Antal m. kir. postafelügyelő ezúton értesíti a hatóságokat és a közönséget, hogy a keresk. m. kir. minister a fűtő és világító anyag hiánya miatt az ipolysági postahivatal hivatalos óráit az alábbi módon állapította meg okt. 1-től kezdődőleg: Ajánlott levél, pénzes levél, csomag utalvány és csekk feladás hétköznapokon 9—12-ig; d. u. 2—4-ig. Vasár- és ünnepnapon 9—11-ig; délután csak ajánlott levél feladás 2—3-ig. Táviratok feladása hétköznapokon 8-tól egyfolytában esti 6 óráig. Vasár- és ünnepnapon 9—11-ig, és d. u. 2—3-ig.

— **Levélváltás amerikai véreinkkel.** A közös külügyminiszterium egy semleges kormány közreműködésével keresettülvitte, hogy a magyar és osztrák állampolgárok Amerikában élő honfitársaikkal, a háborús viszonyok megszabta szűk keretek között, levelekben érintkezhessenek. A leveleket, melyek fontos családi, jogi vagy üzleti közléseket tartalmazhatnak csupán, lehetőleg röviden kell fogalmazni és cenzurázásra kettős borítékban, a közös külügyminiszteriumba. Belsőre kell küldeni A belső, nyitott borítékra angolul kell ráírni az Amerikában tartózkodó rokonnak vagy üzletfelnek a címét s hozzá annyi értékű magyar bélyegyet kell mellékelni, amennyi az amerikai postai tarifának megfelel. Az így beküldött leveleket a semleges közvetítéssel küldik Amerikába s ott kerülnek feladásra.

— **Sajtógyűlés Ipolyságon.** Az „Ipolysági Sajtóbizottság”, más néven: a Központi Sajtóvállalat Ipolysági Szervezete e hó 13-án vasárnap délután fél négy órakor tartja alakuló gyűlését a városi háza tanácstermében. Külön meghívók helyett ezúton hívja meg a keresztény intelligenciát és minden érdeklődőt a vezetőség nevében *Halassy Valéria központi kiküldött.*

Mozgóképszínház Ipolyságon.

Szombaton este 8, vasárnap délután fél 5 és este 8 órakor

ÁLLATGAZDASÁG ROMÁNIÁBAN
természetes felvétel.

HOL VAN ADÁM ?
vigjáték.

MIKOR A HALOTTAK MEGSZÓLALNAK
dráma 4 felvonásban

és

AZ EST RIPORTFILMJEI.

— **Katonai állatvásárok.** Serényi Béla gróf földmivelésügyi miniszter ismételt közbenjárása folytán Ausztria legutóbb a hadsereg részére az eddiginél nagyobb állatmennyiség beszoállítását vállalta magára, ami annál méltányosabb, mert eddig a hadsereg élőállatszükségletének nagyobb részét Magyarország állatállományából, vonták el. Így a földmivelésügyi miniszter valamivel apaszthatja az egyes törvényhatóságokra kiroított élőállatszükséglet arányát, amennyiben ezentúl a törvényhatóságok az ideai állatszámítás alapján öthónaponként állatállományuk

másfél százalékát lesznek kötelesek az eddigi háromhónonként két százalék helyett rekvirálás útján beszoállítani, még pedig az eddigi vágóállatáraknál kétszeresen 30 fillérrel magasabb térítés ellenében. Vármegyénk a másfél százalék helyett több mint két százalékot, összesen 910 db. állatot róttak ki, melyek beszoállítására vármegyénk alispánja határnapul e hó 10, 11, 12, 15, 16. és 18. napjait tűzte ki.

— **Ötkorós papirpénz.** Az Osztrák-Magyar Bank a fizetőszerzők forgalmában mutatkozó nehézségek könnyebb elhárítása végett legközelebb öt koronás papirpénzt fog kibocsájtani. Az új papirpénz nyomdai előállítására vonatkozó tehnikai intézkedéseket már megtették.

— **A sertéshizlalás rendje.** A földmivelésügyi miniszter rendeletet adott ki a házi és gazdasági szükségletre hízalható sertések számának megállapításáról és nyilvántartásáról. A rendeletben utalás történik arra, hogy a 2650. 1918. számú kormányrendelet a hízósertések által teletelhető szemes takarmány mennyiségét *sertésenként hat métermázsában* állapítja meg, a mi a sertések teljes kihízalására nyújt széleskörű lehetőséget és így az ezen takarmánymennyiség okszerű felhasználásával meghízalt sertés fehérráját átlagosan 70 kilogrammba lehet venni. Mint-hogy pedig az *egy-egy személy által fogyasztható havi zsiradék mennyiség 42 deka*t, mezőgazdasági munkálatoknál egy kilót, illetve egy-egy felkötöt, illetve három kilót meg nem haladhat, a házi és gazdasági szükségletre hízalható sertések számát az előbb említett irányelvek összevetésével és a helyi körülmények mérlegelésével kell megállapítani. Általában véve a mezőgazdasági munkákat végzőket is belevéve, egy sertés *legatább is öt családtag, illetve ellátandó szükségletre engedélyezhető.* A hízalási engedélyeket véghatározat alakjában kell közölni a fellel és az iránt is rendelkezni kell, hogy saját terméséből a szóbanforgó hízalásra mennyi és milyen szemes takarmányt használhat fel a hízaló. A nem saját háztartás szükségletre való hízalás esetén értesíteni kell azt a hatóságot, a mely az ellátatlansági tanusítványt kiállítja. A kettős ellátás megakadályozása céljából a hízalási bejelentések tudomásulvétele és az engedélyek kiadása alkalmával vizsgálni kell, hogy az érdekelte valamely beszerzési csoport részéről mincs-e ellátva. A rendelet többi része az ellenőrzés felől intézkedik, hogy vajjon a bejelentett és engedélyezett sertéseket a hízalás céljából beallították-e, nem cserélték-e ki, a sertések számában beállott időközti változásokat bejelentették-e és nem hízik-e több sertés, mint a mennyire engedély van. Az ellenőrzésre nemcsak a hatóságok, de az Országos Sertésforgalmi Iroda is jogosult.

— **Apamérvizsgálatok.** Somogyi Béla cs és kir. kamarás alispán a Garam-Ipolymenti félév tájfaia lötenyészto kerületben Hontmegyében a vármegye részére megállapított párosítási és magánmén vizsgálatok határnapjait a következő napokra tűzte ki: Ipolyszalkán november 21-én, Vámosmikolán november 22-én, Nagypeszéken november 23-án. Ipolyságon november 24-én, Kóváron november 25-én.

— **Vizsgákra a polgári és középiskola minden osztályáról, érettségire, felvételi vizsgákra stb. gyorsan, osztályösszevonással, felelősség mellett készít elő Zsoldos-tanintézet Budapest, VII. Dobány-utca 84. Bővebb értesítéssel szivesen szolgál az igazgatóság.**

— **Ipari munkaközvetítés.** A Besztercebányai Hatósági Munkaközvetítőnél kaphatnak foglalkozást: 1 kovács tanonc, 1 vízvezeteki szerelő, 2 kőfaragó tanonc, 2 fésűtanonc, 4 kádár segéd, 5 asztalos tanonc, 1 szijgyártó segéd, 1 cipőtűző, 1 cipész tanonc, 1 aranyozásban jártas könyvkötő segéd, 8 kőmivestanonc, 2 ácssegéd, 1 nyomdai betűszedő, 2 nyomdász tanonc, 1 parádés kocsis, 1 háziszolga vendéglőbe.

Keresnek foglalkozást: 1 fiu mészáros tanoncnak, 1 fiu műkertész tanoncnak, 2 gépész kovács cséplőgépkész 1 vizsgázott gőz kazán fűtő, 1 fiu géplakatos tanoncnak, 1 fiu lakatos tanoncnak, 1 fiu gépész tanoncnak, 1 gyári munkafelügyelő, 2 kőmivés segéd, 2 kereskedősegéd, 1 üzleti elárúsító, 1 társalkodónő.

IRODALOM ÉS ZENE

(*) **Az Érdekes Ujság** legújabb száma érdekes képekben számol be a bolgár fegyverszünet szereplőiről és közli Manilov miniszterelnök, Radev és Ljapcev békekövetek, aztán Ferdinánd cár, Szavov és Todorov tábornokok arcképét. Több fölvetel számol be a szombathelyi hadiünnepéről, az országos vadászsvizsla-versenyéről, a belgrádi magyar kiállításról. A hét érdekes fejei között Károly román trónörökös, a megsebesült Konyovits Demetert, a most elhunyt ifju költőt, Havas Gyulát s a nyolcvai adix születésnapját ülő Szekula Mórt találjuk, akit az ujságírói kar most ünnepeit. Az új szám szépirodalmi része is igen gazdag s Szini Gyula kis regényét, Magyar Lajos Mai problémák-ját, Emőd Tamás kabaréját közli.

(*) **A Figaró** harmadik száma friss, érdekes és művészi, mint e páratlanul gyors népszerűségű színházi hetilap előző számai voltak, mégis egészen más, egészen új, igazi szenzáció és meglepetés. Az írók, akik írták, a művészek, akik rajzolták, most is az a nagyszerű gárda, mely a Figarót hódító útjára elindította, mégis más a harmadik Figaró, mert új a kontőse, egyéni és művészi a külső megjelenése. Négy művészi rajz díszíti a Figaró négy borítékját, mely egyike a nyomdiatehnika legszebb termékeinek. A megújódott Figaró már szeptember 18-án így akart megjelenni. Minden terv, fölkészülés az volt, hogy ennek a nagyszerű ujságnak frappáns, hódító és egyéni legyen a külső alakja is. Kívül álló okok kesleltették e szándék megvalósítását. Most végre *eredetileg tervezett, egyéni kontősbent* kerül a közönség kezébe a Figaró és ezentúl már ez lesz az állandó formája a népszerű ujságnak. Az új és végleges kontős módot adott a Figaró szerkesztőségének arra, hogy *tartalomán is tovább fejlessze a lapot*, melynek érdekes, független, bátorhangu cikkei egy csapásra meghódították a közönséget. *Karinthy Frigyes, Kacsér Illés, Kosztolányi Dezső, Jakatos László, Lendvai István, Lukács Gyula, Nagy Lajos, Somlyó Zoltán, Szencs Béla, Szini Gyula, és Várnai István* cikkei vannak a harmadik Figaróban, melyet *Lőrő Mihály, Feiks Jenő, Gedő Lipót és Karinthy Frigyes* rajzai díszítenek és egy sereg fényképfölvetel tesz érdekessé és változatosá. A Figaró harmadik számának ára egy korona 20 fillér. A Figaró minden ujságárusnál, dohánytőzsdében, vasutállomáson és könyvkereskedésben kapható.

MODIANO CLUBSPECIALITÉ

CIGARETTAPAPÍR ÉS HÜVEY

FELHÍVÓ

IGYÁZZUNK A VEDJEGYRE

Samu 10 k, Gracza János 10 k, Izrael Dániel 3 k, Zabás: k János 10 k, Ott Gusztáv dr. 20 k, Deméher Vilmosné 6 k, Plavet Gusztáv 10 k, ifj. Bokor Mihály 5 k, Zambój Samu 5 k, Plavay János 6 k, Králik Dánielné 5 k, Földnyi János 2 k, Szlenta Samu 20 k, Kovács Samu 5 k, Rözenberger 3 k, Keviczki Vilmos 100 k, Zambój Frigyes 5 k, Zambój Jánosné 50 f, Szabó Mihály 10 k, Cibuka Mihály 3 k, Melis János 10 k, Dankó Endre 5 k, öz. Kevicky Adolfné 5 k, Polányi Jánosné 5 k, Orlik Gyula 4 k, Subi János 10 k, Zambój János 6 k, Záhorszki Samu 2 k, Hruskovic István 2 k, Orlik Kálmán 5 k, Veiciller Lajos 1 k, Pilich Gizella 3 k, Deméther Vilmos 2 k, Veiciller Ferenc 5 k, Cibulya 5 k, Frecska Samu 6 k, Olvasatlan aláírás 5 k, Kurjaeska Samu 2 k, Keviczky Samu 10 k, Kertész Sándor 100 k, Kovács Dani 50 k, Szelényi János 20 k, ifj. Pitka Mihály 50 k, Krupa Dániel 20 k, Plachi János 40 k, Brnák Samu 10 k ifj. Prandorfy Dániel 50 k, Libutka Pál 20 k, Vozárik Dániel 20 k, Adami Imre 20 k, Hrabovszki Mihály 20 k, Kiskovszky Mihály 20 k, Novák Samu 20 k, Gonda János 30 k, Pityka Pál 30 k, Melyis János 20 k, Kovács János 20 k, Dodok Pál 10 k, Keviczky László 100 k, Gebries Dániel 50 k, Adami János 5 k, Prandorfy Dániel 20 k, Weisz József 100 k, Szahulesik Vendel 290 k, Pir Pál 20 k, Kovács Pál 20 k, Jakubcsáti Pál 50 k, Lachki Márton 20 k, Novák Samu 20 k.

A bizottság ez utoljára köszönetét fejezi ki Nándory Pál főszolgabíró úrnak hazafias ügybuzgalmáért.

A *Honti Lapok* szeptember hó 28-iki számában kimutatott összeg 465277 kor, 23 f. Községek mai bejelenése 3750 „ Magánosok legújabb adománya 5327 „ 90 f. Így tehát az alap mai állománya készpénzben, követelésekben a községek hozzájárulásával: 477355 koronára áll.

Redervary Lajos
a vaszéki elnök
a Népiroda igazgatója

A HONTI LAPOK

október 4

Baross Miklós

Bellusi Baross Miklós deménderi földbirtokos 86 éves korában legutóbbi tartózkodási helyén Vácon meghalt.

Itthon az ő kortársai csak azok közé az emberek közé sorozták, akikről azt mondják, hogy „nem sok vizet zavarnak”. Pedig ifjú korában nagyon érdekes és változatos, sőt legendás élményekben gazdag pályafutása volt.

Alig 16 éves korában 1848-ban nagybátyja Bakonyi báró ezredes ezredébe vettette föl magát hadapródnak. Rövid időre kitört a szabadságharc, s ekkor nem követte nagybátyját, ki a küzdelem elől borfői birtokára húzódott vissza, hanem hazaszökött ezredétől s lángoló hazafisága némes sugallatát követve beállt a haza oltalmazói táborába, s mint hadnagy számos vészes ütközetben vett részt.

A világsíki fegyverletét után mint volt császári katonát elfogták, a hadbíróóság lefokozta s mint közembert 3 évre besorozta. Nehéz szolgálata letelése után hazajött Deménderre gazdálkodni.

De itt se volt sokáig nyugta. Dél felől Olaszországból a szabadság szózata Deménderre is eljutott, s a lecsúszott ifju nem sokáig habozott, hanem beállt Garibaldi legiójába, melyből oly sokan hazánk felszabadulását is remélték. A legió nem sokára feloszlott, s Baross Miklós csalódottan tért vissza az ősi kurtába. Szorgalmas, tanulmányos gazda lett a hős szabadságharcosból,

öröklött ősi birtokát szorgalmával, takarékoságával gyarapította.

Zárkózott, zártalan egyénisége került a közszerep és szócátás túlekedésit. Politikus elveire nevezve azonban mindig 48-as volt, de nem az a 48-as, aki csak magára mazolja a nemzetet, de az elvek nem a szíveben vannak, hanem csak a nagy tudóben nyilvánulnak. Évek múltán az ideális lelkű férfit az országos politikai torzalkodások elkedvetlenítették és kiabrandították. Testileg, szellemileg kifáradtan 1898-ban a gazdaság gondjait átadta vejének Toldy Zsigmondnak, s magába vonultan Budapesten, majd utóbb Vácon töltötte napjait, hol most bibliai életkorban érte el a hatát. Leánya *Bellusi Baross Agnes* férjzett Halász Gyuláné és két virágzó szépsejű unokája *Toldy Sárika* és *Inéz* öltöttek érette mélyeségs gyászai.

Vármegyénk törvényhatóságának virilis alapon volt tagja, s tagja volt a Történelmi tarsulatnak és több tudományos egyesületnek, s a Hontvármegyei Gazdasági Egyesület egyik alapító tagját vesztette el benne. Ugy tudjuk, hogy az utolsó élő hontvármegyei 48-49-es honvedtsit volt Baross Miklós, dicső és legendás idők eme örök nyugalomra tért tanuja

A közigazgatási bizottság ülése.

Somssich Tihamér gróf főispán vármegyénk közigazgatási bizottságának e havi ülését — minthogy e hó 6-ika vasárnapra esik — e hó 7-ik napjának d. e. 10 órájára tűzte ki.

— **Evangélikus istentisztelet.** E hó 6-án vasárnapon délután 4 órakor az ipolysági evangélikus templomban Dedinszky Aladár evangélikus lelkész istentiszteletet tart.

— **A huszonhatosok új babérja.** József kir. herceg, vezérezredes hadsereg-csoport parancsnok, azon alkalomból, hogy házi ezredünk, az esztergomi cs. és kir. 26-ik gyalogezred hős katonái egy angol támadást visszavertek, e hó 11-ikéről keltezett, következő napiparancsában dicsőítte meg az ezredet:

Szívvel üdvözlöm a vitéz 26-osokat, kiknek a tegnapi siker kivívásában döntő részük volt. Legmélyebb köszönetemet és szerencsekívánataimat fejezem ki nekik Isten kísérvé őket további harcaikban.

— **A magyar Nagypéntek.** Városunk közönsége eddigi hagyományaihoz híven, az idén is bizonyára mélyeségs kegyelettel fog áldozni az aradi verlanak dicső emlékének. Minthogy e hó 6-ika vasárnapra esik, Schreiber Aladár apát esperes-plebános e hó 7-én hétfőn reggel 8 órakor gyásztiszteletet tart, melyen szokott módon a hatóságok és az iskolák növendékei is részt fognak venni.

— **Az evang. felügyelő választás.** Lapunk annak idején részletesen ismertette a dunáninneni kerületi felügyelőválasztást, melynél *Ivánka István* esperességi felügyelő, a magyarság népszerű jelöltje csak néhány szavazattal maradt kisebbségben a megválasztott *Kéler Zoltán* dr.-ral szemben, kinek néhány szónyi többségét éppen a szabálytalanul öt nyelven leadott szavazatok képezték. *Ivánka István* hívei megfölebbezték a választást az egyházkerülethez, mely inkább opportunus szempontokból a választást jóváhagyta. Így került újabb felebbezés folytán az ügy az egyetemes gyűlés elé, mely heves vita után két szótöbbséggel helybenhagyta a választást. E hét szótöbbség furcsa keletkezését *Szimonidesz Lajos* jeles szaklapja, az *Evangélikus Lap* következő sorokban leplezi le:

„A dunáninneni kerületi felügyelőválasztás ügye tárgyalásánál az egyetemes gyűlésen a szavazás szabálytalan volt. A szabálytalan szavazás folytán két szótöbbséggel megerősített a választás eredménye. Most egy a dolgokat hideg objektívussal szemlélő előkelő egyházi állású férfiú hozzánk intézett levelében arra hívja fel figyelmünket, hogy nemcsak a szavazásnál követelt eljárás volt

szabálytalan, hanem a szavazatok összeszámlálása is hibás volt. Baltik Frigyes püspök szavazata ugyanis érvénytelen, mert elnök volt és saját ügyében szavazott, Mágócsy Dietz Sándor dr. „nem” szavazatát „igennek” vették, tehát tulajdonképpen szavazat egyenlőség esete forog fenn s így Sztranyavszky Sándor óvása feltétlenül helyénvaló volt. — Ez a felszólalás is csak azt igazolja, hogy a szavazás szabálytalansága következtében a dunáninneni kerületi felügyelőválasztásnak feltétlenül egyházi törvényszék elé kell kerülnie, illetve a „győztes” jelöltnek meg kell hoznia azt az áldozatot, hogy újabb és törvényesebb formák közt lefolytatandó választásnak vesse alá magát.”

— **A Vöröskereszt Egyesületnek.** A Vöröskereszt Egyesület pénztára az újabb beérkezett következő adományokat mutatja ki:

A Közélelmezési Hivatal gyűjtő perzselye 400 K.
Hévmagyarád k. bírja táncmulásáért 50 K.
Bujna Márton ev. lelk. gyűjtése Bakabánya 44 K.

— **A spanyol járvány Selmecbányán.** Selmecbányára is eljutott az a félelmetes spanyolbetegség, a város területén egyre nagyobb méreteket ölt s más betegségekkel annyira komplikálódik, hogy Horváth Kálmán kir. tanácsos, polgármester a tisztí főorvos javaslatára október hó 6-áig bezárólag a város valamennyi tanintézetét bezáratta.

— **Eljegyzés.** Glück Mór illusztrációs eljegyezte Weisz Ellát, Weisz Antal hontvármegyei ortodox főrabbi leányát Ipolyságon.

— **Balassagyarmat várossá lesz.** Balassagyarmat Nógrádvármegye székhelye, Ipolyság tepsedő és csökönyös maradisága mellett irigylendő fűrgességgel halad a fejlődés útján. A nagyközség képviselőtestülete egyhangulag elfogadta a rendezett tanácsú várossá való átalakulásra vonatkozó szabályrendeletet és azt felterjesztette a törvényhatósági bizottság elé. Az új tisztviselői kart már újévkor országos pályázat útján fogják összeállítani.

— **Hadiárvaik ösztöndíjpályázata.** A beszercebányai kereskedelmi és iparkamara I. Ferenc József ösztöndíjalapja kamataiból az 1918—1919. tanévre 5, egyenkint 300 K-ás tanulmányi ösztöndíjra pályázatot hirdet. Az ösztöndíjra hős halált halt vagy munkaképtelen, rokkantakká vált, a kamarai kerületben illetőséggel bíró iparosok, kereskedők, ipari vagy kereskedelmi magántisztviselők és munkások oly fiu- és leánygyermekéi pályázhatnak, akik ipari vagy kereskedelmi szakiskolát vagy szaktanfolyamot látogatnak. A kérvényekhez mellékelni kell: 1. Illetőségi, vagyoni és az utolsó tanulmányi bizonyítványokat 2. Igazolását a hős halálnak, illetőleg a rokkantságnak 3. Igazolását annak, hogy folyamodó mily segítséget vagy ösztöndíja élvez már. A kérvényeket október hó 10-ig az iskola igazgatósága útján kell heterjeszteni.

— **A cukor árát újból emelték.** A kormányrendeletet bocsatott ki a fogyasztási cukor legmagasabb árának újabb megállapításáról. Ezzel a rendelettel a cukornak eddigi 100 kilogrammonként 212 koronában megállapított gyári alapára 78 koronával, azaz 290 koronára fog felemeltetni. Azért kellett emelni a cukor árát, mert az 1918. évi termései répa ára 730 koronával emeltetett fel és ez métermázsánként 14 koronát tesz ki. Ezenkívül figyelembe kellett venni az 1918. évi január 1-én és 1918. év szeptember 1-én életbelépett két rendbeli fuvardíjemetést is, a melyek a most emeltett cukorárban ugyan csak nem találunk fedezetet. A kormányrendeletben azonban a kormány fentartotta magának azt a jogot, hogy a fentemlített áremelés felett rendelkezessen, még pedig azal a célzattal, hogy a most megállapított 78 koronás többletből a törvényhozástól annak idején kikérendő felhatalmazás alapján métermázsánként 23 koronát az államkincstar részére biztosítson. A cukor detajára az eddigi kilogrammonként 2.40 korona helyett körülbelül 3.50 korona lesz. A vámkülföldi kivitelre engedélyezett cukor értékesítésénél a belföldi, adó nélkül értendő árral szemben elérendő többletek felett a pénzügyminiszter rendelkezik. A rendelet október 1-én lépett életbe.

— **Halálozás.** *Padl János* református lelkész, egyházmegyei tanácsbíró, vármegyénk törvényhatósági bizottságának és az Aranyosmaróti Takarékpénztár felügyelő bizottságának tagja 56 éves korában Garamszőlőn meghalt. Özvegye Szekeres Gizella és Kata leánya gyászolja.

— **A posta téli órarendje.** Steklovits Antal m. kir. postafelügyelő ezúton értesíti a hatóságokat és a közönséget, hogy a keresk. m. kir. miniszter a fűtő és világító anyag hiánya miatt az ipolysági postahivatal hivatalos óráit az alábbi módon állapította meg okt. 1-től kezdődőleg: Ajánlott levél, pénzes levél, csomag utalvány és csekk feladás hétköznapokon 9—12-ig; d. u. 2—4-ig. Vasár- és ünnepnapon 9—11-ig; délután csak ajánlott levél feladás 2—3-ig. Táviratok feladása hétköznapokon 8-tól egyfolytában esti 6 óráig. Vasár- és ünnepnapon 9—11-ig, és d. u. 2—3-ig.

— **Levélváltás amerikai véreinkkel.** A közös külügyminisztérium egy semleges kormány közreműködésével keresett utit, hogy a magyar és osztrák állampolgárok Amerikában élő honfitársaikkal, a háborús viszonyok megszabta szűk keretek között, levelekben érintkezhessenek. A leveleket, melyek fontos családi, jogi vagy üzleti közléseket tartalmazhatnak csupán, lehetőleg röviden kell fogalmazni és cenzurázásra kettős borítékban, a közös külügyminisztériumba, Bécsbe kell küldeni. A belső, nyitott borítékra angolul kell ráírni az Amerikában tartózkodó rokonnak vagy üzletfelének a címét s hozzá annyi értékű magyar bélyeget kell mellékelni, amennyi az amerikai postai tarifának megfelel. Az így beküldött leveleket a semleges közvetítéssel küldik Amerikába s ott kerülnek feladásra.

— **Sajtógyűlés Ipolyságon.** Az „Ipolysági Sajtóbizottság”, más néven: a Központi Sajtóvállalat Ipolysági Szervezete e hó 13-án vasárnap délután fél négy órakor tartja alakuló gyűlését a városhaza tanácstermében. Külön meghívók helyett ezúton hívja meg a keresztény intelligenciát és minden érdeklődőt a vezetőség nevében *Halassy Valéria* központi kiküldött.

Mozgóképszínház Ipolyságon.

Szombaton este 8, vasárnap délután fél 5 óra este 8 órakor

ÁLLATGAZDASÁG ROMÁNIÁBAN természetes felvétel.

HOL VAN ADÁM? vigjáték.

MIKOR A HALOTTAK MEGSZÓLALNAK dráma 4 felvonásban

és
AZ EST RIPIORTFILMJEI.

— **Katonai állatvásárok.** Serényi Béla gróf földmívelésügyi miniszter ismételt közbenjárása folytán Ausztria legutóbbi a hadsereg részére az eddiginél nagyobb állatmennyiség beszállítását vállalta magára, ami annál méltányosabb, mert eddig a hadsereg élőállatszükségletének nagyobb részét Magyarország állatállományából vonták el. Így a földmívelésügyi miniszter valamivel apaszthatja az egyes törvényhatóságokra kiorított élőállatszükséglet arányát, amennyiben ezentúl a törvényhatóságok az ideai állatszámítás alapján öthónaponként állatállományuk

másfél százalékát lesznek kötelesek az eddigi háromhavonként két százalék helyett rekvizitálás útján beszolgáltatni, még pedig az eddigi vágóállatáraknál klgr-ként 30 fillérrel magasabb térítés ellenében. Vármegyénk a másfél százalék helyett több mint két százalékot, összesen 910 db. állatot róttak ki, melyek beszállítására vármegyénk alispánja határnapul e hó 10, 11, 12, 15, 16. és 18. napjait tűzte ki.

— **Ötkoronás papírpénz.** Az Osztrák-Magyar Bank a fizetőeszközök forgalmában mutatkozó nehézségek könnyebb elhárítása végett legközelebb öt koronás papírpénzt fog kibocsájtani. Az új papírpénz nyomdai előállítására vonatkozó tehnikai intézkedéseket már megtették.

— **A sertéshizlalás rendje.** A földmívelésügyi miniszter rendeletet adott ki a házi és gazdasági szükségletre hízalható sertések számának megállapításáról és nyilvántartásáról. A rendeletben utalás történik arra, hogy a 2650. 1918. számú kormányrendelet a hízósertések által teletethető szemes takarmány mennyiségét *sertésenként hat métermázsában* állapítja meg, a mi a sertések teljes kihizlalására nyújt széleskörű lehetőséget és így az ezen takarmánymennyiség okszerű felhasználásával meghízalt sertés fehérráját átlagosan 70 kilogrammba lehet venni. Mint-hogy pedig az *egy-egy személy által fogyasztható havi zsíradék mennyiség* 42 dekát, mezőgazdasági munkálatoknál egy kilót, illetve egy-egy felkiüt, illetve három kilót meg nem haladhat, a házi és gazdasági szükségletre hízalható sertések számát az előbb említett irányelvek összevetésével és a helyi körülmények mérlegelésével kell megállapítani. Általában véve a mezőgazdasági munkákat végzőket is belevéve, egy sertés *legutóbb is öt családtag, illetve ellátandó szükségletre engedélyezhető.* A hízalási engedélyeket véghatározat alakjában kell közölni a fellel és az iránt is rendelkezni kell, hogy saját terméséből a szóbanforgó hízalásra mennyi és milyen szemes takarmányt használhat fel a hízaló. A nem saját háztartás szükségletére való hízalás esetén értesíteni kell azt a hatóságot, a mely az ellátatlansági tanúsítványt kiállítja. A kettős ellátás megakadályozása céljából a hízalási bejelentések tudomásulvétele és az engedélyek kiadása alkalmával vizsgálni kell, hogy az érdekeltek valamely beszerzési csoport részéről nincs-e ellátva. A rendelet többi része az ellenőrzés felől intézkedik, hogy vajjon a bejelentett és engedélyezett sertéseket a hízalás céljából beállították-e, nem cserélték-e ki, a sertések számában beállított időközönként változásokat bejelentették-e és nem hízik-e több sertés, mint a mennyire engedély van. Az ellenőrzésre nemcsak a hatóságok, de az Országos Sertésforgalmi Iroda is jogosult.

— **Apamérvizsgálatok.** Somogyi Béla cs. és kir. kamarás alispán a Garam-Ipolymenti félvér tájfajta lótenyésztő kerületben Hontmegyében a vármegye részére megállapított párosítási és magánmív. vizsgálatok határnapjait a következő napokra tűzte ki: Ipolyszalkán november 21-én, Vámosmikolán november 22-én, Nagypeszéken november 23-án, Ipolyságon november 24-én, Kőváron november 25-én.

— **Vizsgákra a polgári és középiskola minden osztályáról, érettségire, felvételi vizsgákra stb. gyorsan, osztályösszevonással, felelősség mellett készít elő Zsoldos-tanintézet Budapest, VII. Dolány-utca 84. Bővebb értesítéssel szívesen szolgál az igazgatóság.**

— **Ipari munkaközvetítés.** A Besztercebányai Hatósági Munkaközvetítőnél kaphatnak foglalkozást: 1 kovács tanonc, 1 vízvezeteki szerelő, 2 kőfaragó tanonc, 2 fésűtanonc, 4 kádár segéd, 5 asztalos tanonc, 1 szíjgyártó segéd, 1 cipőlűző, 1 cipész tanonc, 1 aranyozásban jártas könyvkötő segéd, 8 kőműves tanonc, 2 ácssegéd, 1 nyomdai betűszedő, 2 nyomdász tanonc, 1 parádés kocsis, 1 háziszolga vendéglőbe.

Keresnek foglalkozást: 1 fiu mészáros tanoncnak, 1 fiu műkertész tanoncnak, 2 gépész kovács cséplőgépkezelő 1 vizsgázott gőz kazán fűtő, 1 fiu géplakatos tanoncnak, 1 fiu lakatos tanoncnak, 1 fiu gépész tanoncnak, 1 gyári munkafelügyelő, 2 kőműves segéd, 2 kereskedősegéd, 1 üzleti elárusító, 1 társalkodónő.

IRODALOM ÉS ZENE

(*) **Az Érdekes Ujság** legújabb száma érdekes képekben számol be a bolgár fegyverszünet szereplőiről és közli Manilov miniszterelnök, Radev és Ljapcsev békekövetek, aztán Ferdinánd cár, Szavov és Todorov tábornokok arcképét. Több fölvetel számol be a szombathelyi hadiünnepéről, az országos vadászvizsla-versenyéről, a belgrádi magyar kiállításról. A hét érdekes fejei között Károly román trónörökös, a megsebesült Konyovits Demeter, a most elhunyt ifjú költő, Havas Gyulát s a nyolcvanadik születésnapját ülő Szekula Mór találjuk, akit az ujságírói kar most ünnepelt. Az új szám szépirodalmi része is igen gazdag s Szini Gyula kis regényét, Magyar Lajos Mai problémák-ját, Emőd Tamás kabaréját közli.

(*) **A Figaró** harmadik száma friss, érdekes és művészi, mint e páratlanul gyors népszerűségű színházi hetilap előző számai voltak, mégis egészen más, egészen új, igazi szenzáció és meglepetés. Az írók, akik irták, a művészek, akik rajzolták, most is az a nagyszerű gárda, mely a Figarót hódító útjára elindította, mégis más a harmadik Figaró, mert új a kontúre, egyéni és művészi a külső megjelenése. Négy művészi rajz díszíti a Figaró négy borítékját, mely egyike a nyomdatechnika legszebb termékeinek. A megújított Figaró már szeptember 18-án így akart megjelenni. Minden terv, fölkészülés az volt, hogy ennek a nagyszerű ujságnak frappáns, hódító és egyéni legyen a külső alakja is. Kívül álló okok keslettettek e szándék megvalósítását. Most vegre *eredetileg tervezett, egyéni kontúrszerű* kerül a közönség kezébe a Figaró és ezentúl már ez lesz az állandó formája a népszerű ujságnak. Az új és végleges kontúrszerű módot adott a Figaró szerkesztőségének arra, hogy *tartalmában is tovább fejlessze a lapot*, melynek érdekes, független, bátorhangú cikkei egy csapásra meghódították a közönséget. *Karinthy Frigyes, Kaczer Illés, Kosztolányi Dezső, Jakatos László, Lendvai István, Lukács Gyula, Nagy Lajos, Somlyó Zoltán, Szemes Béla, Szini Gyula, és Várnai István* cikkei vannak a harmadik Figaróban, melyet *Ludó Mihály, Feiks Jenő, Gedő Lipót és Karinthy Frigyes* rajzai díszítenek és egy sereg fényképfelvetel tesz érdekessé és változatossá. A Figaró harmadik számának ára egy korona 20 fillér. A Figaró minden ujságárusnál, dohánytözsdében, vasútállomáson és könyvkereskedésben kapható.

MODIANO CLUBSPECIALITÉ CIGARETTAPAPÍR ÉS TUVENY FELÜLMULHATÓAN IGYAZUNK A VEDJEGYRE

VASÚTI MENETREND.

P.-Nána—Ipolság—B.-Gyarmat.

Kilom.	Állomások	V. nr. 6512	V. nr. 6514	V. nr. 6562	V. nr. 6502
—	Budapest ind.				2.10
—	P.-Nána érk.				4.14
—	P.-Nána ind.				4.18
7	Kőhidgyarmat				4.33
12	Kéménd				4.46
16	Bény				4.57
20	Csata (érk. ind.)				5.07
5	Zalaba				5.17
10	Ipolypásztó				5.27
14	Ipolybél				5.40
18	Ipolyzakallos				5.48
23	Ipolyvisk				6.02
32	Ipolság (érk. ind.)				6.15
—	Hont			10.03	6.31
39	Drégelypalánk			10.12	6.34
44	Ipolyvece			10.31	6.41
51	Déjtár			10.48	7.05
61	B.-Gyarmat érk.			11.21	7.20
				11.58	7.39

B.-Gyarmat—Ipolság—P.-Nána.

Kilom.	Állomások	Szv. 6511	Szv. 6501	Szv. 6561	Szv. 6513
—	B.-gyarmat ind.	2.55		12.24	
10	Déjtár	3.22		1.04	
17	Ipolyvece	3.38		1.29	
22	Drégelypalánk	3.59		2.52	
—	Hont	4.10		3.06	
29	Ipolság (érk. ind.)	4.18		3.15	
38	Ipolyvisk	5.06			
44	Ipolyzakallos	5.28			
49	Ipolybél	5.39			
52	Ipolypásztó	5.55			
56	Zalaba	6.12			
61	Csata (érk. ind.)	6.25			
4	Bény	6.40			
8	Kéménd	6.51			
13	Kőhidgyarmat	7.01			
20	P.-Nána érk.	7.13			
		7.27			
		Gyors			
—	P.-Nána ind.	8.45			
—	Budapest érk.	10.05			

Budapest—Vác—Ipolság

Kilom.	Állomások	Szv. 4002	Szv. 4004	Szv. 4006	Szv. 4022
—	Budapest ind.	5.15			2.10
—	Vác érk.	6.20			2.53
—	Vác ind.	6.44			3.45
10	Magyarkút-Nógr-verőce	7.03			4.09
15	Szokolya	7.20			4.32
22	Berkenye	7.36			4.53
24	Nógrád	7.45			5.03
29	Díósjenő	8.08			5.16
34	Borsosberény	8.22			
38	Nagyoroszi	8.34			
40	Drégelyvár	8.40			
46	Drégely	8.54			
48	Drégelypalánk	9.15			
—	Hont	9.25			
8	Ipolság érk.	9.33			

Ipolság—Vác—Budapest

Kilom.	Állomások	Szv. 4001	Szv. 4003	Szv. 4005	Szv. 4021
—	Ipolság ind.				2.13
—	Hont				2.21
8	Drégelypalánk				2.36
2	Drégely				2.44
9	Drégelyvár				2.59
11	Nagyoroszi				3.06
14	Borsosberény				3.16
20	Díósjenő		7.57		3.38
24	Nógrád		8.08		3.49
27	Berkenye		8.14		3.56
34	Szokolya		8.28		4.13
39	Magy.kút-Nógrverőce		8.39		4.25
48	Vác érk.		8.56		4.42
—	Vác ind.		Gyors		4.52
—	Budapest érk.		9.32		6.00
			10.05		

Ipolság—Korpona

Kilom.	Állomás k	Szv. 6612	Szv. 6614
—	Ipolság ind.	9.50	
—	Gyerk	10.—	
8	Kistompa	10.08	
12	Egeg Szalatnya	10.18	
16	Alsóterény	10.28	
21	Teszér	10.38	
29	Dömeháza	10.56	
30	Hontnémeti	11.12	
35	Devicse	11.24	
39	Bozók	11.35	
41	Korpona érk.	11.42	

Korpona—Ipolság

Kilom.	Állomások	Szv. 6611	Szv. 6613
—	Korpona ind.		12.19
2	Bozók		12.25
6	Devicse		12.36
11	Hontnémet		12.51
12	Dömeháza		12.56
20	Teszér		1.18
25	Alsóterény		1.26
29	Egeg-Szalatnya		1.36
33	Kistompa		1.46
36	Gyerk		1.53
41	Ipolság érk.		2.03

NEUMANN

JAKAB

Könyvnyomdája, könyvkötészet, nyomtatványrak-tára, könyv-, papír-, író-és rajzszerek-kereskedése.

Képes és mesekönyvek, művészeti képeslapok nagy választékban kaphatók.

IPOLYSÁG.

A vámosmikolai kir. járásbíróóság végrehajtójától.

22. Vghó. 1918. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bír. végrehajtó az 1881. LX. t.c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a vámosmikolai kir. járásbíróóság 1918. P. 159-8. sz. végzése következtében Kádár Kálmán ügyvéd által képviselt Kóspallagi ker. fogy. és értékesítő szövetkezet javára végrehajtást szenvedett ellen 402 K 57 f. s jár. erejéig 1918 május 15-én fogatatosított végrehajtás uján lefoglal és 3000 K-ra becsült egy drb. tehén nyilvános árverésen eladatik.

Mely árverésnek a vámosmikolai kir. járásbíróóság 1916 Pk. 816 2. sz. végzése folytán 402 K 58 f. tőke, 1915 január 1-től járó 8 százalékos kamata és eddig összesen 150 K 24 f-ben megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedettnek Kóspallag községben lévő lakásán leendő megtartására 1918 október hó 14. napjának d. u. 1 órájára határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóság az 1881 LX. t.c. 107 és 108 §-ai értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fog adatni.

Vámosmikola, 1918. szeptember 25-én.

BIR. VÉGREHAJTÓ.

200—2000 holdas birtokot vételre vagy bérbe keresek.

Lányi E. Nyitra.

1—4

VIZSGÁKRA

a polgári- és középiskola minden osztályából, érettségire, felvételi vizsgákra stb. gyorsan, osztályösszevonással, felelősség mellett készít elő a

Zsaldas tanintézet
Budapest, VII., Dohány-u. 34.
Telefon 32-40.

A magyar értelmiség politikai napilapja

AZ UJSÁG

Előfizetési árak:

Egy évre K 38.— Negyedévre K 9.50
Félévre „ 19.— Egy hónapra „ 3.30

Megrendelési cím: **AZ UJSÁG kiadóhivatala**
Budapest, VII., Rákóczi-ut 54. sz.